

////////////////////////////////////

LEIDRAAD VOOR DE AANVRAAG TOT EN HET BEHOUD VAN DE TOELATING VAN INSTANDHOUDINGSRASSEN EN ‘AMATEURRASSEN’ TOT DE VLAAMSE (BELGISCHE) RASSENLIJST VIA HET VLAAMS GEWEST

Datum:

Entiteit:

Departement Landbouw en Visserij

www.vlaanderen.be/landbouw/rassenlijsten

E-mail:

info@lv.vlaanderen.be

Telefoon:

T +32 2 214 48 48

Aan:

De aanvragers of de gemachtigden die vragen om instandhoudingsrassen voor landbouw- of groentegewassen en voor teelt onder bijzondere omstandigheden ontwikkelde rassen toe te laten tot de Vlaamse (Belgische) rassenlijsten

INHOUDSTABEL

1	Inleiding.....	3
2	Definities.....	3
3	Wetgeving.....	4
4	Indieningsprocedure.....	5
4.1	De aanvrager	5
4.2	Aanvraagformulier	6
4.2.1	Rasbenaming	7
4.2.2	Bij de aanvraag te voegen informatie voor instandhoudingsrassen of amateurrassen	7
4.3	Betaling van het bedrag voor de aanvraag	8
4.4	Bewijs van Toelating	9
4.5	Onderzoek van het dossier	9
4.6	Behoud van een ras in de Rassenlijst, Terugtrekkingen (rassen in proef), schrappingen en verlengingen (rassen op de rassenlijst)	10

4.7	In de handel brengen	10
4.7.1	Etikettering	10
4.7.2	Kwantitatieve beperkingen	11
4.7.3	Boekhouding bijhouden	11
4.7.4	Controles	12
5	Diverse informatie	12
5.1	Publicatie	12

Deze publicatie werd door het Departement Landbouw en Visserij met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze publicatie. De gebruiker van deze publicatie ziet af van elke klacht tegen het Departement Landbouw en Visserij of zijn ambtenaren, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie. In geen geval zal het Departement Landbouw en Visserij of zijn ambtenaren aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

1 INLEIDING

De Belgische rassenlijst wordt samengesteld aan de hand van de rassen die minstens in één gewest zijn toegelaten. De rassenlijst bestaat enerzijds uit de 'gewone' commerciële rassen van landbouw- en groentegewassen, en anderzijds uit de instandhoudingsrassen en de amateurrassen. Alle nationale rassenlijsten worden samengevoegd door de Europese gemeenschappelijke rassenlijst. Hieronder spreken we telkens van de Vlaamse rassenlijst omdat de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest zich daartoe beperkt, maar een opname op de Vlaamse rassenlijst impliceert dus ook een opname op de Belgische en Europese Gemeenschappelijke rassenlijst.

Voor de 'gewone' rassen, is de procedure voor aanmelding en toelating tot de rassenlijst beschreven op <https://lv.vlaanderen.be/nl/plant/rassenlijsten/aanmeldingsprocedure> en in het besluit van de Vlaamse Regering van 26 september 2008 betreffende de toelating van de rassen van landbouwgewassen en groentegewassen tot en het behoud ervan op de rassenlijsten van landbouwgewassen en groentegewassen (dit besluit is een omzetting van de Europese richtlijnen 2002/53/EG¹ en 2002/55/EG²).

De rassen van landbouwgewassen, zoals aardappelen, granen, maïs, suikerbieten en industriële cichorei, aangemeld in het Vlaams of het Waals Gewest, worden gezamenlijk getest in het interregionaal proefveldnetwerk. Rassen die slagen in de meerjarige proeven voor onderscheidbaarheid, homogeniteit en bestendigheid (= OHB) en het cultuur- en gebruikswaardeonderzoek (= CGW), worden toegelaten tot de gewestelijke en Belgische rassenlijst.

Omdat binnen de Europese Unie werd afgesproken dat er voor instandhoudingsrassen' en 'amateurrassen' (voor de definities, zie verder) minder strenge eisen zijn om tot de nationale rassenlijst en dus tot de handel toegelaten te worden, is een vereenvoudigde aanmeldingsprocedure uitgewerkt.

Voor de in de wetgeving vernoemde landrassen en rassen voor teelt onder bijzondere omstandigheden zijn een aantal afwijkingen van de geldende wetgeving van toepassing. Deze leidraad beschrijft de aanmeldingsprocedure en gaat hier dieper op in.

2 DEFINITIES

In onderstaande Vlaamse regelgeving werden de termen landrassen, instandhoudingsrassen en voor teelt onder bijzondere omstandigheden ontwikkelde rassen (in dit document voor de eenvoud 'amateurrassen' genoemd) gedefinieerd:

- **landras (van landbouw- of groentegewassen):** een stel populaties of klonen van een plantensoort die zich op natuurlijke wijze hebben aangepast aan de milieuomstandigheden van hun gebied;

¹ Richtlijn 2002/53/EG van de Raad van 13 juni 2002 betreffende de gemeenschappelijke rassenlijst van landbouwgewassen: zie EurLex ([link naar deze richtlijn op EurLex](#))

² Richtlijn 2002/55/EG van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het in de handel brengen van groentezaad: zie EurLex ([link naar deze richtlijn op EurLex](#))

- **instandhoudingsrassen van landbouwgewassen:** landrassen en rassen in de landbouw die zich op natuurlijke wijze hebben aangepast aan de lokale en regionale omstandigheden, en die door genetische erosie worden bedreigd;
- **instandhoudingsrassen van groentegewassen:** landrassen en rassen in de landbouw die van oudsher op bepaalde plaatsen en in bepaalde gebieden worden gekweekt en die door genetische erosie worden bedreigd;
- **voor teelt onder bijzondere omstandigheden ontwikkelde groenterassen (in dit document ook amateurrassen genoemd):** groenterassen die geen intrinsieke waarde hebben voor de commerciële productie van groentegewassen, maar die ontwikkeld zijn voor teelt onder bijzondere omstandigheden. Een ras wordt beschouwd als ontwikkeld voor teelt onder bijzondere omstandigheden als het is ontwikkeld voor teelt onder bijzondere landbouwtechnische, klimatologische of pedologische omstandigheden.

3 WETGEVING

De regelgeving (Europees en Vlaams), alsook de publicaties (o.m. de actuele Belgische rassenlijst, de bulletins der kweekproducten en van de nationale rassencatalogi), zijn terug te vinden op de volgende website: www.vlaanderen.be/landbouw > Plant > Rassenlijsten (link).

Specifiek voor instandhoudingsrassen en amateurrassen, is in Europa en in Vlaanderen de volgende regelgeving van kracht:

Voor landbouwgewassen:

- Richtlijn 2008/62/EG³ van de Commissie van 20 juni 2008 tot vaststelling van bepaalde afwijkingen voor de toelating van landrassen en rassen in de landbouw die zich op natuurlijke wijze hebben aangepast aan de lokale en regionale omstandigheden en die door genetische erosie worden bedreigd, en voor het in de handen brengen van zaaizaad en pootaardappelen van die landrassen en rassen;
- het ministerieel besluit van 2 juni 2009⁴ tot vaststelling van bepaalde afwijkingen voor de toelating van landrassen en rassen in de landbouw die zich op natuurlijke wijze hebben aangepast aan de lokale en regionale omstandigheden en die door genetische erosie worden bedreigd, en voor het in de handel brengen van zaaizaad en pootaardappelen van die landrassen en rassen.

³ Richtlijn 2008/62/EG van de Commissie van 20 juni 2008: zie EurLex ([link naar deze richtlijn op EurLex](#))

⁴ Voor de volledige tekst van het besluit van 1 juni 2008: zie Vlaamse Codex ([link naar dit besluit op Vlaamse Codex](#))

Voor groentegewassen:

- Richtlijn 2009/145/EG⁵ van de Commissie van 26 november 2009 tot vaststelling van bepaalde afwijkingen voor de toelating van landrassen en rassen van groenten die van oudsher op bepaalde plaatsen en in bepaalde gebieden worden gekweekt en die door genetische erosie worden bedreigd, en van groenterassen die geen intrinsieke waarde hebben voor de commerciële productie van gewassen maar die ontwikkeld zijn voor teelt onder bijzondere omstandigheden, en voor het in de handel brengen van zaaizaad van die landrassen en rassen;
- het ministerieel besluit van 2 december 2010⁶ tot vaststelling van bepaalde afwijkingen voor de toelating van landrassen en rassen van groenten die van oudsher op bepaalde plaatsen en in bepaalde gebieden worden gekweekt en die door genetische erosie worden bedreigd, en van groenterassen die geen intrinsieke waarde hebben voor de commerciële productie van gewassen, maar die ontwikkeld zijn voor teelt onder bijzondere omstandigheden, en voor het in de handel brengen van zaaizaad van die landrassen en rassen.

Voor de aanmeldingsprocedure wordt vertrokken van de modaliteiten, zoals vastgelegd in het ministerieel besluit van 20 januari 2010⁷ tot vaststelling van de procedures voor de rassenlijsten van landbouw- en groentegewassen.

De bij de instandhoudingsrassen horende retributies die betaald moeten worden, zijn lager of nihil t.o.v. de 'gewone' rassen en zijn (zie ook verder) bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 houdende vaststelling van de retributies voor de toelating van de rassen tot de rassenlijsten, voor de registratie van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen in het rassenregister, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal en voor de keuring van dat materiaal.

4 INDIENINGSPROCEDURE

4.1 DE AANVRAGER

De aanvraag om te worden toegelaten tot de rassenlijsten wordt door een of meer aanvragers of hun aanvraaggemachtigde aan de bevoegde entiteit gericht.

Het departement heeft per dossier (of ras) een 'unieke' gesprekspartner (de geadresseerde in de briefwisseling) en behandelt enkel berichten en vragen afkomstig van deze laatste.

De aanstelling van een aanvraaggemachtigde is verplicht in volgende gevallen:

- indien de aanvrager niet zelf de aanvraag indient bij het departement en deze niet zelf zal opvolgen;

⁵ Richtlijn 2009/145/EG van de Commissie van 26 november 2009: zie EurLex ([link naar deze richtlijn op EurLex](#))

⁶ Voor de volledige tekst van het besluit van 1 juni 2018: zie Vlaamse Codex ([link naar dit besluit op Vlaamse Codex](#))

⁷ Voor de volledige tekst van het besluit van 20 januari 2010: zie Vlaamse Codex ([link naar dit besluit op Vlaamse Codex](#))

⁸ Voor de volledige tekst van het besluit van 1 juni 2018: zie Vlaamse Codex ([link naar dit besluit op Vlaamse Codex](#))

- voor de aanvragers die geen onderdaan zijn van een land dat behoort tot de Europese Unie;
- indien er meer dan één aanvrager is.

De aanvraaggemachtigde wordt steeds aangesteld met een volmacht (zie [formulier](#)) en staat los van volmachten en machtigingen in het kader van de zaaizaadcertificering en -vermeerdering.

Iedere wijziging aan de gegevens die u hebt ingevuld, moet u aan het departement meedelen.

Bovendien, wanneer de gemachtigde voor de toelatingsaanvraag wijzigt, moet u een nieuwe, volledig ingevulde volmacht opsturen.

4.2 AANVRAAGFORMULIER

Om de behandeling van uw toelatingsaanvragen tot de rassenlijsten vlot te laten verlopen, moet u zich strikt houden aan de opgegeven procedures om uw documenten in te zenden en de manier waarop u de vergoedingen moet betalen. Gebruik ook steeds de officiële, specifieke aanvraagformulieren voor instandhoudings- of amateurrassen:

- het aanvraagformulier voor inschrijving van een instandhoudingsras op de nationale lijst voor landbouwgewassen (formulier A), te ondertekenen door de indiener(s) van de aanmelding OF
- het aanvraagformulier voor inschrijving van een instandhoudingsras op de nationale lijst voor groentegewassen (formulier A), te ondertekenen door de indiener(s) van de aanmelding OF
- het aanvraagformulier voor inschrijving van een voor teelt onder bijzondere omstandigheden ontwikkeld ras ('amateurras') van een groentegewas (formulier A), te ondertekenen door de indiener(s) van de aanmelding;
- de technische vragenlijst (formulier B);
- een volmacht als er een aanvraaggemachtigde voor de toelating werd aangesteld.

[Alle formulieren](#) zijn beschikbaar op de website van het Departement Landbouw en Visserij (hierna het departement genoemd): <https://lv.vlaanderen.be/nl/plant/rassenlijsten/aanmeldingsprocedure>.

Voor het Vlaamse Gewest moet u de aanvragen elektronisch ondertekend⁹ mailen naar info@lv.vlaanderen.be

Wij verkiezen het elektronisch doorsturen van de formulieren. Indien gewenst is het nog steeds mogelijk aan te melden op basis van het opsturen van de ingevulde, gehandtekeningde papieren versies van de formulieren (telkens in 3 exemplaren) naar volgend adres:

---

⁹ Elektronisch ondertekenen kan bvb in Adobe Acrobat Reader door het veld handtekening te selecteren waarna u uzelf kan identificeren via uw e-ID en het elektronisch ondertekend formulier kan opslaan..

DEPARTEMENT LANDBOUW EN VISSERIJ
Koning Albert II-laan 35 bus 40 - Ellips, 3e verdieping
BE-1030 BRUSSEL
T +32 2 214 48 48

4.2.1 Rasbenaming

Een ras kan niet toegelaten worden tot de Vlaamse (Belgische) of gemeenschappelijke Europese rassenlijst zonder een goedgekeurde rasbenaming.

De voorgestelde rasbenaming van een instandhoudingsras wordt ingevuld op het aanmeldingsformulier (formulier A) en moet conform de Europese regelgeving zijn: [Verordening \(EG\) Nr. 637/2009 van de Commissie van 22 juli 2009](#)¹⁰ tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen betreffende de geschiktheid van rasbenamingen voor landbouw- en groentegewassen.

Er kan ook meer dan één naam toegelaten worden als de desbetreffende namen vanouds bekend zijn.

Een rasbenaming kan in het beste geval pas worden goedgekeurd vanaf de derde maand nadat het rasbenamingsvoorstel in het bulletin der kweekproducten en van de nationale rassencatalogi is bekendgemaakt. Mogelijke bezwaren kunnen deze goedkeuringsperiode met verschillende maanden verlengen en de opname in de rassenlijst uitstellen. De aanvrager of zijn gemachtigde hebben er dus alle belang bij om de naam en alle mogelijke synoniemen van het instandhoudingsras of amateurras te vermelden wanneer ze de aanvraag indienen.

4.2.2 Bij de aanvraag te voegen informatie voor instandhoudingsrassen of amateurrassen

U moet de volgende informatie bij de aanvraag voegen, waarna geoordeeld zal worden of ze toereikend is om een besluit te nemen over de toelating van de instandhoudingsrassen of amateurrassen:

1. de benaming(en) van het ras;
2. een beschrijving van het ras met minstens de kenmerken vermeld in punt 5 van de soortgebonden technische vragenlijst (TQ=technical questionnaire) van het CBP (Communautair Bureau voor Plantenrassen (= CPVO) <https://cpvo.europa.eu/en/applications-and-examinations/filing-application/filing-paper/technical-questionnaires>);
3. een korte historiek van het ras met inbegrip van de kennis verkregen door praktische ervaring opgedaan tijdens de teelt, de vermeerdering en het gebruik en resultaten van onofficiële tests en het belang van het aangemelde ras als instandhoudingsras of amateurras;
4. andere informatie van organisaties vertrouwd met plantaardige genetische hulpbronnen die erkend zijn door de minister (overeenkomstig art 3, §4, van de eerder vermelde ministeriële besluiten van 2 juni 2009 en 2 december 2010);
5. enkel voor IHR; het bewijs dat het ras een ras is dat van oudsher op bepaalde plaatsen en gebieden wordt gekweekt en dat door erosie wordt bedreigd. Voorbeelden zijn:

¹⁰ Verordening (EG) Nr. 637/2009 van de Commissie van 22 juli 2009 zie ([link van deze verordening op EurLex](#))

- a. uittreksel uit relevante boeken of referentiewerken die een gedetailleerde beschrijving geven van het ras in kwestie;
- b. informatie over de historiek van het gebruik en het belang van het ras;
6. enkel voor IHR: het oorsprongsgebied (+ evt zaadteeltgebied als dat niet overeenkomt met het gebied van oorsprong) en wijze en locatie van de instandhouding;
7. enkel voor amateurrassen: evidentie dat het ras een ras is dat geen intrinsieke waarde heeft voor de commerciële productie van gewassen maar ontwikkeld is voor teelt onder bijzondere omstandigheden;
8. enkel voor amateurrassen: beschrijving van de bijzondere omstandigheden waarvoor het ras ontwikkeld is;
9. een verklaring dat er geen kwekersrecht op het ras van toepassing is;
10. voor de homogeniteit het bewijs dat voldaan is aan 7b van het soortgebonden protocol (<https://cpvo.europa.eu/en/applications-and-examinations/filing-application/filing-paper/technical-questionnaires>). Indien het homogeniteitsniveau wordt bepaald op basis van de afwijkende types, moet een populatienorm van 10% en een toelatingskans van ten minste 90% worden toegepast;

Indien het departement oordeelt dat de aangeleverde informatie niet toereikend is, zal bijkomend OHB- en/of CGW-onderzoek gevraagd worden.

4.3 BETALING VAN HET BEDRAG VOOR DE AANVRAAG

Voor instandhoudingsrassen en amateurrassen gelden speciale tarieven:

- de aanvraag tot toelating kost respectievelijk €50 en €25;
- het jaarlijks behoud op de Vlaamse (Belgische) rassenlijst is gratis.

De retributie moet binnen de 30 dagen na ontvangst van de debetnota betaald te worden.

Gegevens voor de betaling:

Vlaamse overheid – Vlaams Fonds voor Landbouw en Visserij - Koning Albert II laan 35, bus 40 - Ellips, 3e verdieping, 1030 Brussel (België).

Bankrekeningnummer
IBAN: BE49 3751 1110 3071
BIC: BBRUBEBB
ING België NV
Marnixlaan, 24
B-1000 Brussel

De betaling gebeurt door middel van een bankoverschrijving met duidelijke opgave van de gestructureerde mededeling zoals vermeld op de debetnota die u zult ontvangen nadat u het aanvraagdossier hebt ingediend.

4.4 BEWIJS VAN TOELATING

Na de ontvangst van alle documenten, voor zover ze duidelijk leesbaar (blokletters) en volledig ingevuld zijn, zal het departement de gegevens registreren en een dossiernummer toekennen.

Het aanvraagformulier (formulier A) zal u worden teruggestuurd voorzien van het dossiernummer, een stempel en de officiële datum van aanvraag.

Het formaat van het dossiernummer bestaat uit:

- twee letters voor het Gewest waar de aanvraag werd ingediend (VG voor het Vlaams Gewest);
- gevolgd door de hoofdgroepering zoals de Europese Unie de gemeenschappelijke rassenlijst opdeelt:
  - A = Agriculture = rassenlijst voor landbouwgewassen;
  - H = Horticulture = rassenlijst voor groentegewassen (inclusief Industriële cichorei);
- gevolgd door het identificatiecode voor de soort (EPPO-code);
- gevolgd door een administratief volgnummer: om alle verwarring met aanmeldingen via het Waalse Gewest te vermijden worden door het Vlaams Gewest enkel pare (even) nummers gebruikt (het Waals Gewest kent enkel oneven nummers toe).

U moet het dossiernummer in alle toekomstige communicatie met het departement duidelijk vermelden.

Het afgestempeld exemplaar van het aanvraagformulier geldt als bewijs van uw aanvraag voor toelating. De officiële datum van de aanvraag is de datum waarop de mail of het dossier op papier is ontvangen.

De aanvrager/aanvraaggemachtigde stelt, tijdig, op verzoek van het departement, proefmateriaal (zaadmonsters) ter beschikking van de betrokken onderzoekinstelling(en) voor het eventuele OHB- en/of CGW-onderzoek. Het departement heeft steeds toegang tot de stocks en de vermeerderingsvelden. Het dossiernummer, indien reeds voorhanden, moet het materiaal identificeren. Indien u hierover vragen hebt, kunt u steeds contact opnemen met het departement, dat ook instaat voor de aanvraag van het betreffende OHB- of CGW-onderzoek bij de onderzoekinstelling(en):

T +32 2 214 48 48

info@lv.vlaanderen.be

4.5 ONDERZOEK VAN HET DOSSIER

De bevoegde entiteit (het departement) verifieert:

- of de rasbeschrijving overeenkomt met het ras;
- of de voorgestelde rasbenaming aanvaardbaar is;
- of het voorgestelde oorsprongsgebied van het instandhoudingsras gegrond is;

- de genomen maatregelen voor een effectief behoud van het ras overeenkomstig de rasbeschrijving, eventueel aangevuld met een bezoek ter plaatse;
- of het ras niet voorkomt op de Europese/gemeenschappelijke rassenlijst (of het van de gemeenschappelijke lijst is afgevoerd tijdens de laatste twee jaar of tijdens de twee jaar na afloop van de uitlooptermijn van de gemeenschappelijke rassenlijst);
- of er niet al een (aanvraag voor een) kwekersrecht voor dit ras bestaat.

Het departement maakt op basis van de vaststellingen en de resultaten van de eventuele OHB- en/of CGW-onderzoeken een beslissingsdossier klaar. Een definitieve beslissing om het ras tot de Vlaamse (en bijgevolg ook de nationale) rassenlijst toe te laten, wordt niet door het departement genomen, maar door het (Vlaams) Comité voor het beheer van de rassenlijsten voor landbouwgewassen en groentegewassen. Dat is samengesteld uit leden van het departement, het ILVO en experts van de wetenschappelijke onderzoeksinstituten.

4.6 BEHOUD VAN EEN RAS IN DE RASSENLIJST, TERUGTREKKINGEN (RASSEN IN PROEF), SCHRAPPINGEN EN VERLENGINGEN (RASSEN OP DE RASSENLIJST)

Een toelating tot de rassenlijst wordt standaard toegekend voor een periode van 10 jaar. Twee jaar voor het einde van de toelatingsperiode kunt u een verlenging aanvragen (telkens voor 5 jaar).

Als u wilt dat het ras op de rassenlijst behouden blijft, moet het ras in stand gehouden worden door de instandhouder die in het aanvraagdossier opgegeven werd. Voor een instandhoudingsras moet de instandhouding in het goedgekeurde gebied van oorsprong, cfr de artikels 9 van de ministeriële besluiten van 2 juni 2009 en 2 december 2010 zoals hierboven vermeld, gebeuren.

Wanneer u een ras van de Vlaamse (Belgische) rassenlijst wenst te schrappen, moet u het departement schriftelijk of per mail inlichten.

Indien u bepaalde rassen die in proef zijn wenst in te trekken, moet u het departement hiervan zo snel mogelijk op de hoogte stellen.

4.7 IN DE HANDEL BRENGEN

4.7.1 **Etikettering**

Zowel voor instandhoudingsrassen als voor amateurrassen gelden volgende regels m.b.t. de etikettering: verpakkingen of containers die zaaizaad van instandhoudingsrassen bevatten, worden voorzien van een etiket van de leverancier of een gedrukte of gestempelde tekst met de volgende gegevens:

- de woorden 'EG-voorschriften en –normen';

- de naam en het adres of het identificatiemerk van de persoon die verantwoordelijk is voor het aanbrengen van de etiketten;
- het jaar van sluiting, aangegeven als volgt: „gesloten in ...” (jaar) of, behalve voor pootaardappelen, het jaar van de laatste monsternamen om de kiemkracht te testen, aangegeven als volgt: „monster genomen in ...” (jaar);
- de soort;
- de benaming van het ras;
- het woord ‘instandhoudingsras’ of de woorden ‘voor teelt onder bijzondere omstandigheden ontwikkeld ras’;
- enkel voor instandhoudingsrassen: het gebied van oorsprong;
- enkel voor instandhoudingsrassen: wanneer het zaadteeltgebied niet het gebied van oorsprong is, de aanduiding van het zaadteeltgebied;
- het referentienummer van de partij, toegekend door de persoon die verantwoordelijk is voor het aanbrengen van de etiketten;
- het opgegeven netto- of brutogewicht of, behalve voor pootaardappelen, het opgegeven aantal zaden;
- wanneer het gewicht wordt vermeld en er korrelvormige bestrijdingsmiddelen, omhullingen of andere toevoegingsmiddelen in vaste staat worden gebruikt, de aard van de chemische behandeling of het toevoegingsmiddel. Bovendien vermeldt u ook bij benadering de verhouding tussen het gewicht van de kluwens zuivere zaden en het totale gewicht, behalve voor pootaardappelen;
- uniek volgnummer.

4.7.2 Kwantitatieve beperkingen

In een EU-lidstaat mag voor elk instandhoudingsras de hoeveelheid in de handel gebracht zaaizaad niet meer bedragen dan 0,5% van het zaaizaad van dezelfde soort dat in die lidstaat in één groeiseizoen wordt gebruikt, of een hoeveelheid die nodig is om 100 ha in te zaaien als deze laatste hoeveelheid groter is. Voor de soorten *Pisum sativum*, *Triticum spp.*, *Hordeum vulgare*, *Zea mays*, *Solanum tuberosum*, *Brassica napus* en *Helianthus annuus* bedraagt deze hoeveelheid maximaal 0,3%, of een hoeveelheid die nodig is om 100 ha in te zaaien als deze laatste hoeveelheid groter is.

De totale hoeveelheid zaaizaad van instandhoudingsrassen die in een EU-lidstaat in de handel wordt gebracht, mag echter niet meer bedragen dan 10% van het zaaizaad van de desbetreffende soort dat jaarlijks in die lidstaat wordt gebruikt. Als die hoeveelheid niet volstaat om 100 ha te bezaaien, mag de maximumhoeveelheid zaaizaad van de desbetreffende soort die jaarlijks in de lidstaat wordt gebruikt, worden vergroot tot de hoeveelheid wordt bereikt die nodig is om 100 ha te bezaaien.

Als het erop lijkt dat de hierboven bepaalde hoeveelheden worden overschreden, zal het departement alle betrokken producenten een vermindering van hun areaal opleggen.

4.7.3 Boekhouding bijhouden

De operator die de zaden in de handel brengt, houdt een voorraadboekhouding bij, per soort en per ras. Deze voorraadboekhouding bevat de volgende informatie:

Voor de binnenkomende zaden:

- ontvangstdatum;
- soort en ras;
- referentienummer van het zaadlot;
- hoeveelheid;
- eventuele opmerkingen.

Voor de uitgaande zaden:

- productiedatum;
- uitgangsdatum;
- aantal pakketten per gewichtscategorie;
- totale hoeveelheid;
- leveranciersreferentienummer (link met referentienummer van de binnenkomende partij).

4.7.4 Controles

Het departement kan op elk moment de operator die een ras in de handel brengt of de instandhouder van het ras controleren op de voorwaarden zoals in de regelgeving beschreven. Dat kan aan de hand van administratieve controles, veldkeuringen, instandhoudingscontroles, officiële nacontrole op rasechtheid en raszuiverheid en/of laboanalyse.

Om deze controles te kunnen doen, moet van elke partij die gebruikt wordt als uitgangsmateriaal een monster genomen worden vóór de uitzaaï. Dat monster moet gedurende twee jaar ter beschikking gehouden worden van het departement. Ook de waarnemingen moeten bijgehouden worden.

De persoon die verantwoordelijk is om het instandhoudingsras in stand te houden, bezorgt jaarlijks per mail naar kwaliteit.plant@lv.vlaanderen.be volgende informatie aan het departement :

- vóór 1 juni/voor het begin van elk teeltseizoen : de locatie en de grootte van de percelen voor de zaadteelt;
- binnen 1 maand na de oogst: de geoogste hoeveelheden en de bestemming van de geproduceerde zaden.

5 DIVERSE INFORMATIE

5.1 PUBLICATIE

Nieuw toegelaten instandhoudingsrassen en amateurrassen worden met een specifieke verwijzing aan de Vlaamse (Belgische) rassenlijst toegevoegd via de tweemaandelijks publicatie van het zogenaamde ‘Bulletin der Kweekproducten-Nationale Catalogi’ en de publicatie van de nationale rassenlijst. Deze zijn online te consulteren via de website van het departement: www.vlaanderen.be/landbouw/rassenlijsten